



ለ 15-ጥም ዞን/ጌታ ሜትሮፖሊታን ከተማ/ሲ/ሰ/የሰ/ሃ/ል/መምሪያ
፤

ጉዳይ:- የጤና ኤክስፐርትነትን ባለሙያዎችን የዝውውር መመሪያ ስለመላክ፤

ከጤና ጥበቃ ቢሮ እና ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመመካከር የተዘጋጀውን የጤና ኤክስፐርትነትን ባለሙያዎች የዝውውር አፈፃፀም መመሪያ አንድ ጥራዝ ከዚህ ሽኝ ደብዳቤ ጋር አያይዘን እየላክን፤ ከጥር 01 ቀን 2011 ዓ.ም ጀምሮ በጥንቃቄ ተግባራዊ እንዲደረግ እናሳስባለን።



"ከሰላምታ ጋር"
 አወቆ አንድ ዋሴ
 ምስጋና

ግልባጭ//

- ለአብዛኛው ጤና ጥበቃ ቢሮ
ባህር ዳር፤
- ለቢሮ ኃላፊ ጽ/ቤት
- ለህጎች ማሻሻያና አቅም ግንባታ ዳይሬክቶሬት
- ለአስተዳደር ፍ/ቤት
ሲ/ሰ/ሰ/ኃ/ል/ቢሮ፤

ትብ

ዝ ም ታ ው ይ ብ ቃ... ኤድስን በጋራ ጥረት እንክላክል!!

(Handwritten signature)

የተሻሻለው የጤና ኤክስፐርትን ስን ሳለሙያዎች
የዝውውር አፈፃፀም መመሪያ



ታህሳስ 2011 ዓ.ም

ባህር ዳር ፣

መግቢያ

መከላከልን መሰረት ያደረገውን የአገራችን የጤና ፖሊሲ መሰረት አድርጎ የተቀረፀውና በመተግበር ላይ የሚገኘውን የጤና ኤክስቴንሽን ፕሮግራም በሽታን በመከላከልና ጤናን በማበልፀግ የህብረተሰቡን የጤና ባለቤትነት በማረጋገጥ ላይ የተመሰረተው ዋና ዋና የጤና ችግሮችን በመፍታት ጤናማና አምራች ዜጋ ለማፍራት እንዲያስችል ወይም የህብረተሰቡን ባህል እና ወግ የሚያውቁ ሴት የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ባሉበት ቀበሌ ወይም አጎራባች ቀበሌዎች ወይም ወረዳ ውስጥ ተመልምለው አስፈላጊዊውን ስልጠና ካገኙ በኋላ በተመለሱበት አካባቢ ይመደባሉ። ፕሮግራሙን ተግባራዊ ከማድረግ አንጻር ባለፉት አመታት ህብረተሰቡን በስራና በመኖሪያ አካባቢው በመገኘት የጤና ኤክስቴንሽን ፕሮግራም ተጠቃሚ በማድረግ ቤተሰብን ሞዴል ማድረግ ተችሏል። በሁለተኛው የጤናው ሴክተር የለውጥ እቅድ ከተቀረፁት የትራንስፎርሜሽን አጀንዳዎች አንዱ ወረዳ ትራንስፎርሜሽን በመሆኑ ቀበሌዎችንና ወረዳን ሞዴል ለማድረግ ዋና የእቅዱ አካል እንዲሆን ተደርጓል።

ይኸን የተገኘ ውጤት በጥራት ለማስቀጠል በስራ ቦታቸው ተረጋግተው የሚሰሩ ጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ያስፈልጋሉ። ከአሁን በፊት በነበረው አሰራር አዳዲስ ባለሙያዎች ተመርቀው ሲመጡ በቅርብ ቀበሌ መመደብ፣ ክፍት ቀበሌ ሲገኝ ፍትሃዊ ባልሆነ መንገድ ማዛወር፣ ስር-ነቀል ዝውውር መስራት፣ ባለ ትዳር ለሆኑትም አብረው እያሉ የትዳር ነጥብ መስጠት፣ ወቅቱን የጠበቀ ዝውውር አለመሰራት፣ የተሟላ ሚስት በሚል ጤና ኬላዎችን ባይ በማድረግ ወደ ከተማ አካባቢ ባለ ጤና ኬላዎች እየደራረቡ መመደብ፣ ጤና ኤክስቴንሽን የሌለው ቀበሌና አንድ ጤና ኤክስቴንሽን ያለው እያለ ከተማ ዳር ላይ ፍትሃዊ ባልሆነ መንገድ ማጠራቀም የሚሉት ችግሮች ይፈፀም ስለነበር በጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች በቀረበ ቅሬታ መሰረት እና በሌሎች ሴክተሮች በቀበሌ ደረጃ ተመድበው የሚሰሩ ሰራተኞችን ግምት ውስጥ በማስገባት ጤና ጥበቃ ቢሮው ከክልሉ ሲቪል ሰርቪስ ቢሮ ጋር በመተባበር በ2002 ዓ/ም የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች የዝውውር፣ የመልቀቂያና ልዩ ልዩ የዕረፍት ፈቃድ አሰጣጥ መመሪያ ቢያወጣም በተለያዩ ጊዜያት በተደረጉ የመስክ ጉብኝቶች፣ ከዞን ጤና ጥበቃ መምሪያና ከወረዳ ጤና ጥበቃ ጽ/ቤቶች እንዲሁም ከራሳቸው የጤና ኤክስቴንሽን በሚቀርብ ቅሬታ ይህ መመሪያ ለአፈፃፀም የሚችሉ እና አንዳንድ መመዘኛዎች አሁን ካለው የቢ.ኤስ.ሲ. አሰራር/አስተሳሰብ ጋር የሚጣረስ በመሆኑ የወጣውን የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች የሰው ኃይል ስምሪት መመሪያ መከለስ አስፈልጓል።



ክፍል አንድ፣

ጠቅላላ፣

1.1 አጭር ርዕስ፡-

ይህ መመሪያ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች የዝውውር አፈፃፀም መመሪያ ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

1.2 የመመሪያው አስፈላጊነት፣

- 1.2.1 የተጀመረው የጤና ኤክስቴንሽን ፕሮግራም ዘላቂና በህብረተሰቡ ጤና ላይ መሠረታዊና ተጨባጭ ለውጥ ማምጣት እንዲችል ለማድረግ፤
- 1.2.2 የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች/ባለሙያዎች ፍትሃዊ በሆነ መንገድ ከቦታ ወደ ቦታ ተዛውሮ የመስራት መብትን ለማረጋገጥና ሥራን ማዕከል ያደረገ ስምሪት ለመስጠት፤
- 1.2.3 የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች/ባለሙያዎች የመከላከሉን ተግባር የተሳለጠ ለማድረግ እንዲችሉ ለማነሳሳት፤ ታታሪና ብቃት ያላቸውን የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች በሙያው እንዲቆዩ ለማድረግ፤
- 1.2.4 መከላከልን መሠረት ያደረገውን የጤና ኤክስቴንሽን ተግባር በዘላቂነት ለማስቀጠል፤
- 1.2.5 የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ኬርየር እና የትምህርት ደረጃም እያደገ በመምጣቱ የመመሪያውን መሻሻል አስፈላጊ ያደርገዋል።

1.3 ትርጉም፡-

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር፡-

- 1.3.1 "የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች" ማለት እውቅና ካለው የጤና ተቋም በሰርቲፊኬት፣ በደረጃ 3 እና በደረጃ 4 የትምህርት ደረጃ ተመርቀው በከተማም ሆነ በገጠር ቀበሌ ተመድበው በጤና ኤክስቴንሽን ስራ ላይ የተሰማሩ ባለሙያዎች ማለት ነው።
- 1.3.2 "የስራ ልምድ" ማለት በመንግስት መ/ቤቶች ወይም መንግስታዊ ባልሆኑ እና አለም አቀፍ ድርጅቶች ወይም ~~ሆስፒታል~~ ተቋምና የተሟላ የውስጥ አደረጃጀት ባላቸው የግል ~~ድርጅት~~ ውስጥ በማንኛውም የስራ አይነት በቋሚነት ወይም በኮንትራት የወር ደመወዝ እየተከፈላቸው በመደበኛ የስራ ሰዓት የመንግስት ግብር እየተከፈለ የተሰሩ የስራ ልምድ ማለት ነው። ሆኖም ከጤና ሙያ ውጭ የተሰሩ የስራ ልምድ የሚያገለግለው ለዝውውር ብቻ ነው።
- 1.3.3 "ምደባ" ማለት የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ ከተመረቀች በኋላ ሰራተኛዋ ካላት ሙያና ደረጃ አኳያ ታይቶ አገልግሎት የምትሰጥበትን ቦታ ማሳወቅ ወይም መደልደል ነው።
- 1.3.4 "ዝውውር" ማለት አንድ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ ከምትሰራበት ቀበሌ ወይም ወረዳ ወይም ዞን ወደ ሌላ ቀበሌ ወይም ወረዳ ወይም ዞን አዛውሮ ማሰራት ማለት ነው።



- 1.3.5 “የጋብቻ ማስረጃ” ማለት በማዘጋጃ ቤት ወይም በወሳኝ ኩነቶች ምዝገባ ወይም በሃይማኖት ተቋም ወይም በባህላዊ ጋብቻ /የአገር ሽማግሌ/የሚሰጥ የምስክር ወረቀት ማለት ነው።
- 1.3.6 “የህክምና ቦርድ ማስረጃ ማለት” በመንግስት ሪፈራል ሆስፒታል ደረጃ በሀኪሞች ሜዲካል ቦርድ ታማሚው ያለበትን የጤና ሁኔታና ምን ሊደረግለት/ሊታገዝ እንደሚገባ የሚገልፅ የህክምና ማስረጃ ማለት ነው ።
- 1.3.7 “የስራ ቦታ ምድብ ደረጃ” ማለት በአየር ጠባይ ተስማሚ አለመሆን ወይም በመሠረተ ልማት ጎላ ቀርነት የሚታይበት፣ ከወረዳው ርዕሰ ከተማ ያለው ርቀትና በሌሎችም መስፈርቶች የተሰጠ የቦታ ደረጃ ማለት ነው።

1.4 የመመሪያው ተፈጻሚነት ወሰን:-

1.4.1 በክልሉ ለሚሠሩ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች በሙሉ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት

የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ዝውውር አፈፃፀም፣

2.1 ዝውውር ከመፈፀሙ በፊት መረጋገጥ ያለባቸው ቅድመ ሁኔታዎች፣

- 2.1.1 ዝውውር የሚፈፀመው የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ ባልተመደበባቸው ወይም ተለቀው ክፍት በሆኑ ቀበሌዎች ብቻ ይሆናል፤
- 2.1.2 በቋሚነት በተመደቡበት ቀበሌ ቢያንስ 2 አመት ያገለገላች ፣
- 2.1.3 በተቀመጠው የአተገባበር መመሪያ መሰረት ቢያንስ ለአንድ ሺህ አባወራ/አማውራ 3 ጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ ማስፈለጉ ሲረጋገጥ (ለአንድ ጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ 333 አባወራ ወይም አማውራ) በሚለው ተጨማሪ የሰው ኃይል ማስፈለጉን በማረጋገጥ፤
- 2.1.4 ከተማ ቀበሌዎች ላይ የሚመደቡ ወይም የሚዛወሩ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች በደረጃ አራት ደረጃቸውን ያሸሻሉ ወይም የተመረቁ ሲ ኦ ሲ ያላቸው መሆናቸውን በማረጋገጥ፤
- 2.1.5 የዝውውር ማስታወቂያ ለሁሉም የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች በሚያመች መንገድ እንዲለጠፍ/እንዲደርስ እና የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎችም ዝውውር መጠየቂያ ፎርምን በመሙላት በወጣው ማስታወቂያ መሰረት ከወጣበት ቀን ጀምሮ ባሉት 7 ተከታታይ የስራ ቀናት ውስጥ የሚፈልጉትን ቀበሌ ከ1ኛ እስከ 3ኛ ደረጃ በመዘርዘር በተዘጋጀው የዝውውር መጠየቂያ ፎርም ሞልተው በክላስተር ጤና ጣቢያው በኩል እንዲያቀርቡ ሲደረግ፤
- 2.1.6 ለቀበሌዎች የተሰጠውን ደረጃ ሁሉም የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች እንዲያውቁት እና በተመደቡበት ቀበሌ በመስራታቸው የሚሰጣቸው ነጥብ ስንት እንደሆነ በቅድሚያ ማወቃቸውን በማረጋገጥ ፣



- 2.1.7 ዝውውሩን በእግባቡ ለመፈጸም የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች የሞሉት ቅጽ በጥንቃቄ ተሞልቶ በወቅቱ ዝውውሩ በሚፈጸምበት ደረጃ በጤና ጣቢያ፣ በወረዳ ሲቪል ሰርቪስ እና ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት፣ ዞን ሲቪል ሰርቪስና ጤና ጥበቃ መምሪያ እና ጤና ጥበቃ ቢሮ መድረሱ ሲረጋገጥ ፤
- 2.1.8 ህጋዊ ጋብቻ ማስራጃ ያላቸው ባለሙያዎች ዝግጁ ከመሰራቱ በፊት 6ወር ከግል ማህደራቸው መያያዝ አለበት

2.2 የዝውውር ማወዳደሪያ መስፈርቶች፣

- 2.2.1 ዝውውሩ ከመታየቱ በፊት ባሉት ሁለት የመጨረሻ የዕቅድ አፈፃፀም መገምገሚያ ወቅት የተሞላ የስራ አፈጻጸም ውጤት 40 % (የተገኘው ውጤት በ0.4 እየተባዛ ይያዛል ለአብነት በስራ አፈጻጸም ውጤት በጣም ከፍተኛ ሆኖ ውጤቱ 88 ቢሆን 88 ሲባዛ በ0.4 = 35.2 ይሆናል።)
- 2.2.2 የስራ ልምድ ከ20 % የሚያዝ ሆኖ13 ዓመት እና በላይ አገልግሎት ያላት ከሆነ 20 ነጥብ የምታገኝ ይሆናል። ሆኖም ከ13 ዓመት በታች አገልግሎት ያላት ጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ ተወዳዳሪ ሆኖ ስትቀርብ በዚህ ስሌት ውጤቱ ተሰልቶ ይሰጣታል። (ለምሳሌ 12 ዓመት ያገለገለች 12 ሲባዛ በ20 ሲካፈል ለ13 = 18.46 ይሆናል ማለት ነው)።
- 2.2.3 ለትዳር የሚሰጥ ነጥብ 5 %
- 2.2.4 የማህደር ጥራት 5 % የሚይዝ ሆኖ አፈፃፀሙ ሐምሌ 2010 ዓ.ም በተሻሻለው የመንግስት ሠራተኞች ምልምለና መረጣ አፈፃፀም መመሪያ ክፍል አራት አንቀጽ 4 ንኡስ አንቀጽ 4.5.2 መሰረት ተግባራዊ ይደረጋል።
- 2.2.5 የቀበሌዎች ለኑሮ ተስማሚነት ደረጃ 30% የሚይዝ ሆኖ ቀበሌዎችን በ3 ምድብ ወይም ደረጃ በመክፈል ማለትም በከፍተኛ ደረጃ ለኑሮ አስቸጋሪ፣ በመካከለኛ ደረጃ ለኑሮ አስቸጋሪ፣ በዝቅተኛ ደረጃ ለኑሮ አስቸጋሪ በሚል በየሦስት አመት የወረዳው ሲቪል ሰርቪስ እና የጤና ጽ/ቤት በጋራ የገጠር መሰረተ ልማት መስፋፋት እና የአየር ንብረት ሁኔታ አስቸጋሪነት ቀበሌው ከወረዳው ርዕሰ ከተማ ያለው ርቀት ግምት ውስጥ በማስገባት ደረጃ በማዘጋጀት ለወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት በማቅረብ ደረጃው እየተወሰነ ከዚህ በታች በተመላከተው ደረጃ ነጥብ ይሰጣል።

- በከፍተኛ ደረጃ ለኑሮ አስቸጋሪ ናቸው ተብለው ለተፈረጁ ቀበሌዎች 30%
- በመካከለኛ ደረጃ ለኑሮ አስቸጋሪ ናቸው ተብለው ለተፈረጁ ቀበሌዎች 25%
- በዝቅተኛ ደረጃ ለኑሮ አስቸጋሪ ናቸው ተብለው ለተፈረጁ ቀበሌዎች 20%

2.3 ዝውውሩ የሚፈጸምባቸው ደረጃዎች፣

- 2.3.1 ከቀበሌ ወደ ቀበሌ
- 2.3.2 ከወረዳ ወደ ወረዳ
- 2.3.3 ከዞን ወደ ዞን



2.4 የዝውውር ዓይነቶች፣

2.4.1 መደበኛ ዝውውር

- 2.4.1.1 አዲስ ምሩቃን ወደ ጤና ተቋም ከመቀላቀላቸው በፊት ነባር የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች በውድድር ከነበሩበት ቀበሌ፣ ክፍለ ከተማ፣ ወረዳ፣ ዞን ወደ ሌላ ቀበሌ፣ ክፍለ ከተማ፣ ወረዳ፣ ዞን ተዘዋውረው እንዲሰሩ የሚደረግበት ሁኔታ ሲሆን ዝውውሩም በሚከተለው መንገድ እንዲፈጸም ይደረጋል።
- 2.4.1.2 ደረጃ 4 የሆኑ የደረጃ 4 የብቃት ማረጋገጫ ያላቸው በገጠር የሚሰሩ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች የማወዳደሪያ መስፈርቶችን መሰረት በማድረግ በዚህ መመሪያ እየተወዳድሩ ወደ ከተማ ቀበሌዎች መግባትና የከተማ ጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ ሆነው መዘዋወር ይችላሉ።
- 2.4.1.3 ደረጃ 3 የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ከቀበሌ ቀበሌ ዝውውር ይስተናገዳሉ።
- 2.4.1.4 ዝውውር ጠያቂ ጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች በሚሰሩበት ቦታ ሁለት አመትና ከዚያ በላይ ያገለገሉ ከሆኑ በወቅቱ ሞልተው በሚልኩት የዝውውር ፎርም መሠረት ይወዳደራል።
- 2.4.1.5 ከዞን ዞን የተዛወሩ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች በተዛወሩበት ዞን ውስጥ ክፍት ቦታዎች ካሉ በዚያው ዞን ውስጥ ዝወውር ከሞሉ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ጋር እኩል የመወዳደር መብት ያላቸው ሲሆን ተወዳድረው በተመደቡበት ቦታ የመስማራት ግዴታ አለባቸው።
- 2.4.1.6 ህጋዊ የጋብቻ ማስረጃ የሚያቀርቡ ባለትዳሮች ዝውውር የሚጠይቁት አንድ ላይ ለመኖር ወይም ለመቀራረብ ሲሉ ይሆናል። የጋብቻ ማስረጃው ተቀባይነት ሲያገኝ ለትዳር 5 ነጥብ ይሰጣል።
- 2.4.1.7 አንድ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ የዝውውር ጥያቄ ፎርም ስትሞላ የጋብቻ ማስረጃ በስራተኞቹ የግል ማህደር ላይ ከሰድስት ወርናበፊት የተያያዘ መሆን አለበት።
- 2.4.1.8 የትዳር አጋሪ የመንግስት ሰራተኛ ቢሆኑም ባይሆኑም የጋብቻ ማስረጃው ከላይ በአንቀጽ 2.4.1.6 መሰረት የተያያዘና የመንግስት ሰራተኛ ከሆኑ ከሚሰሩበት መ/ቤት የመንግስት ሰራተኛ ካልሆኑ ደግሞ ከሚኖሩበት ቀበሌ የኗሪነት ማረጋገጫ ማቅረብ ይጠበቅባቸዋል። ይህም ወደ ለውዳዳሪው ተቋም መላክ አለበት።
- 2.4.1.9 ባለሙያዎች ለመዛወር ስትጠይቅ የባልና ሚስት አገልግሎት ተደምሮ ሲካፈል በሚኖረው አማካይ የአገልግሎት ዘመን ተይዞ አንድ-ትወዳደር ይደረጋል። ሆኖም የራሷ የአገልግሎት ዘመን ከአማካይ ውጤቱ የተሻለ ከሆነ በቀጥታ ይያዝላታል።
- 2.4.1.10 ባለሙያዎች በዝውውር መጠየቂያ ቅጽ ላይ መረጃውን በትክክል መሙላት ይጠበቅባቸዋል። ሳይሞሉ ቀርተው ዝውውሩ በተናጠል ከጋራ በገላ የሚቀርብ የዝውውር ጥያቄ ተቀባይነት አይኖረውም።



2.4.2 በማህበራዊ እና በጤና ችግር ምክንያት የሚፈጸም ዝውውር፣

2.4.2.1 የጤና ኤክስቴንዥን ሰራተኞች ከሚሠሩበት ቦታ የጤና መታወክ ችግር ሲያጋጥማቸውና ባሉበት ቦታ የህክምና አገልግሎት ማግኘትና መስራት እንደማይችሉ ሪፈራል ሆስፒታሎች በሐኪሞች ቦርድ የተረጋገጠ ማስረጃ ማቅረብ ከቻሉ ህክምና ሊያገኙ በሚችሉበት የጤና ተቋም አቅራቢያ ባለው ክፍት የስራ ቦታ ያለ ውድድር የቆይታ ጊዜውን ሳይጠብቁ ዝውውሩ ይፈቀድላቸዋል። ሆኖም የጤና ችግራቸው እስካልተፈታ ጊዜ ድረስ የህክምና ቦርድ ማስረጃው እስከታደስ ድረስ ይጠቀሙበታል።

2.4.2.2 በቤተሰብ ችግር ምክንያት ወይም የህግ ከለላ የሚያስፈልጋቸው ሆነው ከሚመለከታቸው የፍትህ አካላት ህጋዊ ማስረጃ ማቅረብ የሚችሉ ባለሙያዎች የመደበኛ ዝውውር ጊዜውን ሳይጠብቅ ሲሰሩበት በነበረው ተመሳሳይ ክፍት የስራ ቦታ ከተገኘ እንዲዛወሩ ይደረጋል።

2.4.3 የእርስ በእርስ ዝውውር፣

2.4.3.1 በአንቀፅ 2.4.1.1 የተገለፀው እንደተጠበቀ ሆኖ የጤና ኤክስቴንዥን ባለሙያዎች የእርስ በእርስ ዝውውር ማድረግ ከፈለጉ የመደበኛውን የዝውውር ጊዜ ሳይጠብቅ ዝውውሩ ሊፈቀድላቸው ይችላል።

2.4.3.2 የዝውውሩ ሁኔታ ከወረዳ ወደ ወረዳ ወይም ከዞን ወደ ሌላ ዞን ከሆነ በሁለቱ ወረዳዎች ወይም ዞኖች እውቅናና ስምምነት የሚፈጸም ይሆናል።

2.4.3.3 የእርስ በእርስ ዝውውር በሚካሄድበት ወቅት ተዘዋዋሪዎች ተመሳሳይ ደረጃ እና ደመወዝ ያላቸው መሆን አለባቸው። ሆኖም ደረጃቸው ተመሳሳይ ሆኖ የአንድ ደረጃ ወይም 3 እርከን የደመወዝ ልዩነት ቢኖርም ላኪና ተቀባይ መ/ቤቶች ከተስማሙ ዝውውሩን ማከናወን ይቻላል።

2.4.4 ከቀበሌ ወደ ሌሎች የጤና ተቋማት የሚደረግ ዝውውር፣

2.4.4.1 ከቀበሌ ወደ ጤና ጣቢያ እና ወረዳ ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት ባሉ ክፍት የስራ መደቦች ዝቅተኛውን ተፈላጊ ችሎታ እስካሟሉ ድረስ በሌሎች ጤና ባለሙያዎች የዝውውር እና የደረጃ እድገት የአፈፃፀም መመሪያ መሰረት ተፈፃሚ ይሆናል።

2.4.4.2 ከወረዳ ወደ ሌላ ወረዳ እና ከዞን ወደ ሌላ ዞን ለሚካሄድ ዝውውር በመደበኛው የጤና ባለሙያዎች የዝውውር አፈፃፀም መመሪያ መሰረት ፎርም እየሞሉ የሚስተናገዱ ይሆናል።



ክፍል ሦስት፣

ምደባና የተቋማት ኃላፊነት፣

3.1. ምደባ፣

- 3.1.1. የአዲስ ምሩቃን የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች ምደባ ከመከናወኑ በፊት የነባር ሰራተኞች ዝውውር መጠናቀቅ ይኖርበታል፤
- 3.1.2. በአንቀጽ 3.1.1 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ የመደበኛው ዝውውር ከመሰራቱ በፊት በሙያ ማሻሻያም ይሁን በመደበኛ ስልጠና የተመረቁ ጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች ከመጡ በጊዜያዊነት መድቦ በማሰራት የመደበኛው ዝውውር በሚሰራበት ጊዜ በማወዳደሪያ መስፍርቶች መሰረት በሚመጥናቸው ቀበሌ ቋሚ ምደባ ይሰጣቸዋል፤
- 3.1.3. ነባር የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ትምህርታቸውን አሻሽለው ሲመለሱ ምደባ የሚሰጣቸው በጊዜያዊነት ሆኖ የሚመደቡትም አገልግሎታቸውን መሰረት በማድረግ ይሆናል።
- 3.1.4. በአዲስ ተመርቀው የሚመጡ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ምደባ በጊዜያዊነት ሆኖ የሚመደቡትም በእጣ ይሆናል።

3.2. የተቋማት ተግባርና ኃላፊነት፣

3.2.1 የጤና ጥበቃ ቢሮ ተግባርና ኃላፊነት፣

- 3.2.1.1. የመደበኛ ዝውውር በተቀመጠው የጊዜ ሰሌዳ ተግባራዊ እንዲሆን የውድድር መስፈርቱን መሰረት በማድረግ ሲቪል ሰርቪስና የሰው ሃብት አስተዳደር ቡድን ቴክኒካል ድጋፍና ክትትል ያደርጋል። ችግሮች ሲያጋጥሙም አፋጣኝ መፍትሄ ይሰጣል።
- 3.2.1.2. በዞኖች የሰው ሃብት ልማትና ሲቪል ሰርቪስ መምሪያ የተሰራውን ስምሪት ይከታተላል።
- 3.2.1.3. ከዞኖች የሰው ሃብት ልማትና ሲቪል ሰርቪስ መምሪያ የሚመጣውን መረጃ መረጃ ያጠናቅራል፤ ይተነትናል፤ በሚገኘው ውጤት መሰረት አቅጣጫ ያስቀምጣል። በወቅቱ የተሰራውን ዝውውር በተቀመጠው አቅጣጫ መሰረት መሆኑን ያረጋግጣል።
- 3.2.1.4. በክልል ደረጃ የሚገኙትን የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ ዕቅድ ያዘጋጃል፤ የተገኙትን መደቦች በሰው ሃይል መሟላታቸውን ይከታተላል፤ በሰው ሃይል ያልተሟሉ መደቦች በጀት እንዲፈቀድላቸው ድጋፍ ያደርጋል።
- 3.2.1.5. በየዞኖች የተፈጠሩ ቅሬታዎች ካሉ በየደረጃቸው መፈታታቸውን ያረጋግጣል።
- 3.2.1.6. ለዞን ሲቪል ሰርቪስ መምሪያ እና ጤና መምሪያዎች በመመሪያው ላይ ግልጽነት ይፈጥራል።
- 3.2.1.7. ዝውውር ከመሰራቱ በፊት ለባለሙያዎቹ የዝውውር ፎርማቶቹ ደርሰዋቸው ግልጽነት ኖሯቸው መሙላት እንዲችሉ የአቅም ግንባታ ስራ መሰራቱን ያረጋግጣል።



3.2.2 የዞን ሲቪል ሰርቪስና ሰው ሃብት ልማት መምሪያ ተግባርና ኃላፊነት፤

- 3.2.2.1 በመንግስት ድጋፍ ትምህርታቸውን አጠናቀው የሚመጡ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ወደ መጡበት ወረዳ ምደባ ይሰጣል
- 3.2.2.2 በተቀመጠው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት የዝጊት ፎርም በወቅቱ ተሞልቶ እንዲመጣ ለሁሉም ወረዳ ሲቪል ሰርቪስ ጽ/ቤቶች እንዲደርስ ያደርጋል ስለመድረሱም ያረጋግጣል፤
- 3.2.2.3 በዞኑ እና በስሩ ባሉ ወረዳዎች የሚሰሩ ጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች የዝጊት ፎርም በወቅቱ ተሞልቶ እንዲላክላት በማድረግ እና ትክክለኛነቱን በማረጋገጥ ዝጊት ፎርም ለመፈጸም በሚያስችል መልኩ እንዲዘጋጅ ያደርጋል፤ ችግሮች ካጋጠሙም ከዞኑ ጤና መምሪያ ጋር በመተባበር መፍትሄ ያፈላልጋል፤
- 3.2.2.4 በተቀመጠው የማወዳደሪያ መስፈርት መሰረት በመደበኛ ዝውውር ጊዜ ወደ ሌላ ዞን የሙሉትን ባለሙያዎች ዝርዝር በመያዝ ቦታ መኖሩንና እንደሚቀበሉ መረጃ ይለዋወጣል።
- 3.2.2.5 በተቀመጠው የማወዳደሪያ መስፈርት መሰረት በመደበኛ ዝውውር ጊዜ ከዞን ወደ ዞን የተዛወሩ ተወዳዳሪዎች ዝርዝር ለተወዳዳሪዎች ውጤቱን ይፋ ያደርጋል፤

3.2.3. የወረዳ ሲቪል ሰርቪስ ጽ/ቤት ተግባርና ኃላፊነት፤

- 3.2.3.1. በወረዳው ተመልምለው የሰለጠኑና ትምህርታቸውን አጠናቀው የሚመጡ የጤና/ ኤክስቴንሽን ኮሌጅ ጽ/ቤት ጋር በመሆን ምደባ ይሰጣል
- 3.2.3.2. የወረዳው ሲቪል ሰርቪስ ጽ/ቤት በሚመለከተው አፈሰር አማካኝነት የጤና ኤክስቴንሽን ስራ-ተኞች/ባለሙያዎች የዝውውር መረጃ አሰባስቦና አጠናቅሮ ምዝገባ ካለቀበት ቀን ጀምሮ በ7 ቀናት ውስጥ ውጤቱ ግልፅ በሆነ ቦታ እንዲለጠፍና በክላስተር ጤና ጣቢያቸው አማካኝነት እንዲያውቁት ማድረግ አለበት።
- 3.2.3.3. በመረጃ መዛባት ቅሬታ የደረሰው የወረዳው ሲቪል ሰርቪስ ጽ/ቤት ቅሬታውን በአግባቡ ተመልክቶና የቀረበውን የዝውውር መጠየቂያ ፎርም በማገናዘብ ያለቀለትን ዝርዝር የዝውውር ውጤት ከዝርዝር መግለጫ ጋር በ5 የስራ ቀናት ውስጥ አጠናቆ ውጤቱን ግልፅ በሆነ ቦታ ይሰጥፋል።
- 3.2.3.4. የሲቪል ሰርቪስ ጽ/ቤቱ የዝውውር ውጤት በ5 ስራ ቀናት ውስጥ ለእያንዳንዳቸው የክላስተር ጤና ጣቢያዎች በደብዳቤ እንዲደርስ ማድረግ ይኖርበታል።

3.2.4. ዞን ጤና ጥበቃ መምሪያ ተግባርና ኃላፊነት፤

- 3.2.4.1. የመደበኛ ዝጊት ፎርም በተቀመጠው የጊዜ ሰሌዳ ተግባራዊ እንዲሆን የውድድር መስፈርቱን መሰረት በማድረግ ለዞን ሲቪል ሰርቪስና የሰው ሃብት ልማት መምሪያ ቴክኒካል ድጋፍና ክትትል ያደርጋል። ችግሮች ሲያጋጥሙም አፋጣኝ መፍትሄ ይሰጣል።
- 3.2.4.2. በዞኑ የሰው ሃብት ልማትና ሲቪል ሰርቪስ መምሪያ የተሰጠውን ስምሪት ይከታተላል።



3.2.4.3. ከዞን የሰው ሃብት ልማትና ሲቪል ሰርቪስ መምሪያ የሚፈለግ መረጃ ሲኖር መረጃውን ለጤና ጥበቃ ቢሮ ያስተላልፋል።

3.2.4.4. የዞንና ለዞን ተጠሪ የሆኑ ተቋማት ማለትም የወረዳ ጤና ጽ/ቤቶች የሰው ሃይል ስምሪት ይከታተላል፤ ይደግፋል፤ ይቆጣጠራል፤ ችግሮች ሲያጋጥሙ የመፍትሄ እርምጃዎችን ይወስዳል።

3.2.4.5. ለዞንና ለተጠሪ ተቋማት የሚያስፈልገውን የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ እቅድ ያዘጋጃል፤ የተፈቀዱ መደቦች በሰው ሃይል መሟላታቸውን ይከታተላል፤ በሰው ሃይል ያልተሟሉ መደቦች በጀት እንዲፈቀድላቸው ድጋፍ ያደርጋል።

3.2.4.6. በዞን ውስጥ የሚፈጸመውን የጤና ኤክስቴንሽን ስምሪት በመመሪያው መሰረት ፍትሃዊ በሆነ መንገድ መተግበሩን ይከታተላል ይቆጣጠራል ።

3.2.4.7. ስራውን የሚከታተል ባለሙያ (focal person) ይመድባል።

3.2.5. የወረዳ ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት ተግባርና ኃላፊነት፣

3.2.5.1. መደበኛ ዝውውሩ በተቀመጠው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት እንዲፈጸም ድጋፍና ክትትል ያደርጋል። የሰው ሃብት ልማትና ሲቪል ሰርቪስ ጽ/ቤት ቴክኒካል ችግሮች ሲያጋጥሙ አፋጣኝ መፍትሄ ይሰጣል።

3.2.5.2. በወረዳው የሰው ሃብት ልማትና ሲቪል ሰርቪስ ጽ/ቤት የተሰራውን ስምሪት ይከታተላል። የተደራጀ የሰው ሃብት መረጃ በወረዳው ውስጥ እንዲኖር ያደርጋል ።

3.2.5.3. ለወረዳው ተጠሪ ተቋማት የሚፈጸሙ የሰው ኃይል ስምሪት ይከታተላል ፤ ይቆጣጠራል።

3.2.5.4. ከሲቪል ሰርቪስና የሰው ሃብት ልማት ጽ/ቤት ጋር አብሮ የሚሰራ አንድ ሰራተኛ ይወክላል።

3.2.5.5. የዝውውር ደብዳቤ የደረሰባቸው ሁሉም የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች/ባለሙያዎች ደብዳቤው በደረሰባቸው በ 15 የስራ ቀናት ውስጥ በጃቸው ያሉ ዝርዝር መረጃዎችን ወይም የተሰሩ ስራዎችን፣ ፋይሎችንና ንብረቶችን አዲስ ለተመደቡት/ለቀረቡት የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች/ባለሙያ ርክክብ በመፈጸም አዲስ ወደ ተመደቡት ቀበሌ ወይም በመሄድ ስራ እንድትጀምር ክትትል ያደርጋል።

3.2.5.6. በሲቪል ሰርቪስ ተሰርቶ የሚቀርብለትን ዝውውር የጤና ጥበቃ ጽ/ቤት ኃላፊው ወይም ምክትል ኃላፊው ዝውውሩን ያጸድቃል።

3.2.6. የክላስተር ጤና አጠባበቅ ጣቢያ ተግባርና ሃላፊነት፣

3.2.6.1. በጤና ጣቢያው የሚሰሩ ጤና ኤክስ/ባለሙያዎች የዝውውር ፎርም በጥንቃቄ በማስሞላት በተወሰነው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት በወቅቱ ለወረዳ ሰው ሃብት ልማትና ሲቪል ሰርቪስ ጽ/ቤት እንዲደርስ ያደርጋል።



- 3.2.6.2. ለጤና ጣቢያው የሚያስፈልገውን የጤና ኤክስ/ሰራተኛ በመጠንና በቀበሌ በመለየት በተቀመጠው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት ለወረዳ ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት እንዲደርስ ያደርጋል።
- 3.2.6.3. የጤና ጣቢያውን የጤና ኤክስ/ሰራተኛ መረጃ በአግባቡ በማደራጀት መረጃ ሲፈለግ ለወረዳ ጤና ጥበቃ እና ለሰው ሃብት ልማትና ሲቪል ስርቪስ ጽ/ቤት ያቀርባል።
- 3.2.6.4. የክላስተር ጤና ጣቢያው ከሲቪል ስርቪስ ጽ/ቤት የደረሰውን ዝውውር ደብዳቤ በሶስት የስራ ቀናት ውስጥ ለጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ማሳወቅ ።
- 3.2.6.5. የክላስተር ጤና ጣቢያ ኃላፊ ወይም ተወካይ የሚዛወሩ የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች/ባለሙያዎች የዝውውር ደብዳቤ እንደደረሰባቸው የንብረት እና መረጃ ርክክብ በአግባቡ መፈፀሙን እና በክላስተር ቀበሌዎች ስራ መጀመራቸውን በአካል ተገኝተው ማረጋገጥ አለባቸው ።

3.2.7. የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች ተግባርና ኃላፊነት፤

- 3.2.7.1. የዝውውር ዝርዝር መረጃ የደረሰባቸው የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኞች/ባለሙያዎች ዝርዝርን አይተው የመረጃ ስህተት ያለበት ከሆነ በ5 ቀናት ውስጥ በማመልከቻ ቅሬታቸውን ለሲቪል ስርቪስ ጽ/ቤት ማቅረብ ።
- 3.2.7.2. በዚህ አንቀጽ 3.2.7.1 በተገለጸው የጊዜ ገደብ ውስጥ ያልቀረበ ቅሬታ ተቀባይነት የሌለው እንደሆነ ማወቅ።
- 3.2.7.3. የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች የዝውውር ደብዳቤ ከደረሰት በኋላ ዝውውሩን መሰረዝ እንደማይቻል ማወቅ።

3.3. የዝውውር ወቅትና አፈጻጸም፤

- 3.3.1. በወረዳ ደረጃ የዝውውር ፎርም የሚሞላበት ጊዜ ሐምሌ 1 እስከ ሃምሌ 30 ቀን ይሆናል
- 3.3.2. በወረዳ ደረጃ ዝውውር የሚሠራበት ጊዜ ከመስከረም 1 እስከ መስከረም 30 ቀን ይሆናል
- 3.3.3. አንዲት ዝውውር ጠያቂ ዝውውር ተሰርቶ ከማለቁ በፊት የዝውውር ጥያቄዋን ከመስከረም 1 በፊት መሰረዝ ትችላለች።
- 3.3.4. አንድ ጊዜ ተሞልቶ የቀረበ የዝውውር ጥያቄ የሚያገለግለው ለአንድ ጊዜ/ለአንድ የበጀት አመት ነው።



ክፍል አራት፣

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች፣

- 4.1 በዚህ መመሪያ ያልተሸፈኑ ሌሎች የሰው ኃብት ልማትና አስተዳደር ተግባራት በመንግስት ሠራተኞች አዋጅ፣ ደንብ እና መመሪያ መሰረት ተፈጻሚ ይሆናል።
- 4.2 ማንኛውም የጤና ኤክስቴንሽን ሰራተኛ ህጋዊ ባልሆነ /በተጭበረበረ /ሐሰት/ ማስረጃ ጋብቻ እንደፈጸመች በማድረግ ወይም የህክምና ማስረጃ ወይም በሌላ ምክንያት ዝውውር እንዲታይላት ወይም እንድትዛወር ያደረገች ወይም ያቀረበች መሆኑ ሲረጋገጥ በዲ.ሲ.ፒ.ሲ.ን ስነ-ስርዓት አፈፃፀም መመሪያ መሰረት ትጠየቃለች። ወደ ነበረችበት ቀበሌም ትመለሳለች።
- 4.3 ማስረጃ ሳይቀርብ እንደቀረበ አድርጎ ዝውውር የፈፀመ ወይም ያስፈፀመ ባለሙያ ወይም የስራ ኃላፊ በዲ.ስፕሊን እርምጃ አወሳሰድ መመሪያ መሰረት ይጠይቃል።
- 4.4 ይህን የስምሪት መመሪያ በተዛባ መልኩ ወይም ያለአግባብ የሚፈፀም /የሚያስፈጽም/ አካል ወይም የስራ ኃላፊ አግባብ ባለው ሕግ ተጠያቂ ይሆናል።
- 4.5 አላግባብ ተሞልቶ በተላከ መረጃ ለሚፈጠረው ችግር መረጃውን አላግባብ የሞላ ባለሙያ/ኃላፊ ተጠያቂ ይሆናል።
- 4.6 አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ መመሪያው በሲ.ቪ.ል ሰርቪስ ኮሚሽን በማጥናት መመሪያው ሊሻሻል ይችላል።
- 4.7 ማንኛውም በዝውውሩ ቅሬታ ያለውና አድልኦ ተፈጽሞብኛል የሚል የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ መደበኛውን የቅሬታ ስርዓት ተከትሎ በየደረጃው ቅሬታዋን/ቸውን ማቅረብ ይችላል።
- 4.8 ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረኑ ሌሎች የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያ መመሪያዎችና የተለመዱ አሰራሮች በዚህ መመሪያ የተሻሩ በመሆኑ ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።
- 4.4.1. መመሪያው ከፀደቀበት ቀን ጀምሮ ሥራ ላይ ይውላል።

